

ODESÍLATEL:

Mgr. Evžen Doležal
ředitel odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

Správa železniční dopravní cesty,
státní organizace
Generální ředitelství
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1

V Praze dne 13. února 2018
Č. j.: MZP/2018/710/193
Vyřizuje: Ing. Beránková Jančí
Tel.: 267 122 107

Věc: Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje z hlediska vlivů na životní prostředí

Oprávněný investor, Správa železniční dopravní cesty, státní organizace požádala v rámci zkráceného postupu pořizování Aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje (dále také „AZÚR č. 3 OLK“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“) k vydání stanoviska podle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona, zda má být návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí.

Návrh obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje (dále také „aktualizace ZÚR OLK“) se týká jediného záměru, a to záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“. Návrh obsahu aktualizace ZÚR OLK se bude týkat katastrálních území Dřevnovice, Nezamyslice nad Hanou, Víceměřice, Němčice nad Hanou, Hruška, Měrovice nad Hanou, Kojetín. Záměr železničního koridoru je situován z větší části mimo stávající trať. Koridor je vymezen v šířce 100 m od osy navrhované trasy na obě strany (tj. celkové šířky 200 m). Jedná se o zdvojkolejnění trati a tím zvýšení přepravní kapacity trati v souladu s koncepčními dokumenty státu – Dopravní politika ČR a Dopravní sektorové strategie, 2. fáze, dle kterých byl projekt vyhodnocen jako jeden z nejvíce potřebných k realizaci. Při realizaci záměru dojde k přeložení tělesa trati z důvodu celkového narovnání trati, včetně stavby tzv. Dřevnovického a Němčického tunelu. Trať představuje důležitou spojnici pro železniční spojení metropole jižní Moravy – Brna severovýchodním směrem na střední Moravu, a především vytváří nejkratší a přímé železniční spojení s významným okresním městem a železničním uzlem Přerov. Výhledová podoba tratě bude sloužit pro dálkovou, regionální a příměstskou železniční dopravu i nákladní železniční dopravu. Současný technický stav trati i její stavebně-technické parametry

nevyhovují současným a zejména budoucím nárokům na zajištění kvalitní a konkurenceschopné železniční dopravy, a to jak v potřebné frekvenci spojů, tak v jejich optimálním časovém uspořádání a zkracování jízdních dob.

V předmětném úseku proběhlo posuzování vlivů záměru „Modernizace trati Brno – Přerov, I. etapa Blažovice – Nezamyslice“ na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (tzv. proces EIA). Souhlasné stanovisko EIA bylo vydáno dne 20. 7. 2010, č. j.: 58128/ENV/10 a je doposud platné. Tato stavba byla pozastavena a byla provedena nová studie proveditelnosti, kde došlo k novému rozdělení jednotlivých úseků záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“. O prodloužení platnosti původního stanoviska EIA bylo oprávněným investorem požádáno. K záměru „Modernizace trati, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno dne 12. 2. 2018 pod č. j. MZP/2018/570/72 souhlasné závazné stanovisko EIA.

Oprávněný investor předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska možného významného vlivu dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK nemůže mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) a ptačích oblastí (dále jen „PO“) ležících na území v působnosti Krajského úřadu Olomouckého kraje.
- grafické zákresy původního a upraveného vymezení koridoru plánované stavby s vymezením vlivů – na zemědělský půdní fond, lesní ekosystémy, na přírodu a krajinu, na lokality soustavy NATURA 2000 atd.

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

MŽP dle § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k popisu záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“ úsek Dřevnovice – Kojetín, charakteristice dotčeného území, proběhlých procesů EIA a jejich výsledků (Modernizace trati Brno - Přerov, 4. stavba Nezamyslice – Kojetín, Modernizace trati Brno - Přerov, I. etapa Blažovice – Nezamyslice), není nutné návrh obsahu AZÚR č. 3 ZÚR OLK posuzovat z hlediska jeho vlivů na životní prostředí, jelikož tento návrh aktualizace ZÚR OLK nemůže mít významný vliv na životní prostředí.

Odůvodnění:

Porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce, zejména s ohledem na:

a. účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů koncepce

– Návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK obsahuje invariantní řešení předloženého dopravního koridoru – železnice. Jedná se o záměr „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku od hranic Jihomoravského kraje, resp. katastrálního území obce Dřevnovice po obec Kojetín. Z hlediska cíle návrhu této aktualizace ZÚR OLK, její podrobnosti a jejich potenciálních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je jednovariantní řešení dostačující.

b. míru, v jaké koncepci stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje – Záměr, který bude realizovaný na základě předkládané aktualizace koncepce, stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Při realizaci záměru – mj. zdvojkolejnění trati železnice dojde k přeložení tělesa trati z důvodu celkového narovnání trati včetně stavby Dřevnovického a Němčického tunelu. V předmětném úseku proběhlo posuzování vlivů záměru „Modernizace trati Brno – Přerov, I. etapa Blažovice – Nezamyslice“ na životní prostředí. Souhlasné stanovisko EIA bylo vydáno dne 20. 7. 2010, č. j.: 58128/ENV/10 a je doposud platné, tudíž stanovené podmínky v souhlasném stanovisku EIA budou nadále respektovány. K záměru „Modernizace trati, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno dne 12. 2. 2018 pod č. j. MZP/2018/570/72 souhlasné závazné stanovisko EIA s podmínkami jak pro fázi přípravy záměru, fázi realizace záměru, tak i pro fázi provozu záměru, kterými budou zajištěny minimální možné dopady navrhovaného železničního koridoru, resp. návrhu aktualizace ZÚR OLK na životní prostředí a veřejné zdraví.

c. míru, v jaké ovlivňuje jiné koncepce – Předkládaný záměr bude důležitou spojnici pro železniční spojení metropole jižní Moravy, tedy Brna severovýchodním směrem na střední Moravu, lze říci, že návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK bude mít vztah k dalším dokumentům na národní i regionální úrovni (např. Dopravní sektorové strategie, 2. fáze, územní plány obcí).

d. význam koncepce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje – Zásady územního rozvoje Olomouckého kraje, resp. AZÚR č. 3 OLK, jakožto územně plánovací dokumentace, je koncepcí s významným potenciálem pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Jelikož předkládaná aktualizace ZÚR OLK řeší pouze dopravní koridor, a to železniční koridor „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku od hranic Jihomoravského kraje po obec Kojetín a na tento úsek byly provedeny výše zmíněné procesy EIA (kde byly stanoveny minimalizační opatření potenciálních negativních vlivů buď v dokumentaci EIA, nebo ve stanovisku EIA), příslušný úřad v rámci pořizování územně plánovací dokumentace – návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK dospěl k názoru, že přínos posouzení vlivů návrhu zmíněné aktualizace na životní prostředí by byl pouze minimální s ohledem na již proběhlé procesy EIA.

e. vliv koncepce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů) – Předmětem této aktualizace je záměr „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku od hranic Jihomoravského kraje, resp. katastrálního území obce Dřevnovice po obec Kojetín. Při realizaci záměru dojde k přeložení tělesa trati z důvodu celkového narovnání trati a výstavbě několika tunelů. Bude se jednat o důležitou spojnici

mezi Brnem a střední Moravou, proto návrh této aktualizace ZÚR OLK bude mít velký vliv na zlepšení dopravní obslužnosti nejen dotčeného území, včetně zajištění větší bezpečnosti železničního provozu, a v úhrnu tedy i na zajištění předpokladů pro udržitelný rozvoj území.

f. problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci – V dotčeném území jsou překračovány roční imisní koncentrace benzo(a)pyrenu a průměrné denní koncentrace PM10. Dále se zde nachází např. záplavové území Q100 a Q20 významného vodního toku Brodečka, která kříží trať na katastrálním území obce Víceměřice. Další významný krajinný prvek, který může být zasažen, je údolní niva toku Brodečka. Zvláště chráněná území, lokality soustavy NATURA 2000 nebudou navrženým dopravním koridorem dotčeny. V předmětném úseku proběhlo posuzování vlivů záměrů, a to „Modernizace trati Brno – Přerov, I. etapa Blažovice – Nezamyslice“ a „Modernizace trati Brno – Přerov, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ na životní prostředí. K prvnímu zmíněnému procesu EIA bylo vydáno souhlasné stanovisko EIA, které je doposud platné, tudíž stanovené podmínky v souhlasném stanovisku EIA je nutné nadále respektovat. V rámci procesu EIA, resp. k záměru „Modernizace trati Brno – Přerov, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko EIA s podmínkami jak pro fázi přípravy záměru, fázi realizace záměru, tak i pro fázi provozu záměru, kterými budou zajištěny minimální možné dopady navrhovaného železničního koridoru, tedy i návrhu aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje na životní prostředí a veřejné zdraví.

g. význam koncepce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví – Předkládaná aktualizace neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí EU.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

a. pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu – V rámci předloženého obsahu AZÚR č. 3 OLK lze předpokládat vlivy trvalé a nevratné, např. z hlediska záboru ZPF v I. a II. třídě ochrany při úpravě trasy z důvodu přeložení tělesa trati – celkové narovnání trati včetně stavby Dřevnovického a Němčického tunelu. V dotčeném území se nachází záplavové území Q100 a Q20 významného vodního toku Brodečka. Jelikož je dopravní koridor v rámci návrhu aktualizace ZÚR OLK veden např. přes obce Víceměřice, Němčice nad Hanou, Měrovce nad Hanou, Kojetín mohou vznikat potenciální negativní vlivy na obyvatelstvo a jejich veřejné zdraví. V rámci procesu EIA k záměru „Modernizace trati, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko EIA s podmínkami jak pro fázi přípravy záměru, fázi realizace záměru, tak i pro fázi provozu záměru, kterými budou zajištěny minimální možné dopady navrhovaného železničního koridoru, resp. i návrhu aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje na životní prostředí a veřejné zdraví. V odůvodnění souhlasného stanoviska EIA je mj. uvedeno, že v rámci posouzení vlivů hluku během výstavby i provozu řešeného záměru byla zpracována Hluková studie, na jejímž základě je konstatováno, že po návrhu protihlukových stěn budou hygienické limity u obytné zástavby od provozu na modernizované trati dodrženy.

- b. kumulativní a synergickou povahu vlivu** – Možné kumulativní a synergické vlivy lze předpokládat např. se záměrem „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku Kojetín – Přerov u obce Kojetína. V rámci procesu EIA, resp. k záměru „Modernizace trati, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko EIA s podmínkami jak pro fázi přípravy záměru, fázi realizace záměru, tak i pro fázi provozu záměru. V samotném odůvodnění tohoto stanoviska příslušný úřad konstatuje: *„Vzhledem k umístění záměru (v dostatečné vzdálenosti od jiných záměrů) nedojde ke kumulaci vlivů záměru s vlivy jiných záměrů kromě možné kumulace vlivů v období výstavby záměru a navazujícího úseku modernizace trati Brno – Přerov (5. stavba Kojetín – Přerov), pokud by došlo k jejich souběžné výstavbě. Možnost kumulace vlivů spočívá zejména v souvislosti s dopravou materiálu v období výstavby obou úseků současně v oblasti zvýšené hlukové zátěže na příjezdových trasách staveništní dopravy v obci Kojetín. K minimalizaci tohoto vlivu je v tomto závazném stanovisku stanovena podmínka č. 2 pro fázi přípravy záměru.“* Jelikož předkládaná aktualizace ZÚR OLK řeší pouze dopravní koridor, a to železniční koridor „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku od hranic Jihomoravského kraje po obec Kojetín a na tento úsek byly provedeny výše zmíněné procesy EIA (kde byly stanoveny minimalizační opatření potenciálních negativních vlivů buď v dokumentaci EIA, nebo ve stanovisku EIA), příslušný úřad v rámci pořizování územně plánovací dokumentace – návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK dospěl k názoru, že přínos posouzení vlivů návrhu aktualizace ZÚR OLK na životní prostředí by byl pouze minimální s ohledem na již proběhlé procesy EIA.
- c. přeshraniční povahu vlivu** – Návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK řeší úpravu koridoru záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku od hranic Jihomoravského kraje po obec Kojetín. Vlivy přesahující hranice České republiky nejsou tudíž zvažovány.
- d. rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce (např. při přírodních katastrofách, při haváriích)** – V dotčeném území se nachází záplavové území Q100 a Q20 významného vodního toku Brodečka, která kříží trať železničního koridoru na katastrálním území obce Víceměřice. V rámci procesu EIA k záměru „Modernizace trati Brno - Přerov, 4. stavba Nezamyslice – Kojetín“ byla stanovena minimalizační opatření, která budou eliminovat možná rizika vznikající v tomto dotčeném území.
- e. závažnost a rozsah vlivu (počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen)** – Jelikož je dopravní koridor v rámci aktualizace ZÚR OLK veden např. přes obce Víceměřice, Němčice nad Hanou, Měrovice nad Hanou, Kojetín mohou vznikat potenciální negativní vlivy na obyvatelstvo a jejich veřejné zdraví. V rámci procesu EIA, resp. k záměru „Modernizace trati, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko EIA s podmínkami jak pro fázi přípravy záměru, fázi realizace záměru, tak i pro fázi provozu záměru, kterými budou zajištěny minimální možné dopady navrhovaného železničního koridoru (tedy i návrhu aktualizace Zásad územního rozvoje Olomouckého kraje) na životní prostředí a veřejné zdraví. V odůvodnění stanoviska EIA je mj. uvedeno, že v rámci posouzení vlivů hluku během výstavby i provozu řešeného záměru byla zpracována Hluková studie, na jejímž

základě je konstatováno, že po návrhu protihlukových stěn budou hygienické limity u obytné zástavby od provozu na modernizované trati dodrženy.

f. důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být zasažena, s ohledem na:

i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví – V dotčeném území jsou vymezena záplavová území, nachází se zde významné krajinné prvky jako např. významný vodní tok Brodečka a jeho údolní niva. Zvláště chráněná území, lokality soustavy NATURA 2000 by neměly být navrženým dopravním koridorem dotčeny. S ohledem na výše zmíněné procesy EIA k záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku katastrálního území obce Dřevnovice, resp. od hranic Jihomoravského kraje do obce Kojetína, je nutné dodržovat podmínky stanovené ve vydaných souhlasných stanoviscích EIA.

ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace – Jedná se o zdvojkolejnění trati a tím zvýšení přepravní kapacity a zvýšení rychlosti na trati na 200 km/hod. Lze tedy předpokládat větší zatížení obyvatel nejen hlukem. S ohledem na výše zmíněné procesy EIA k záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku katastrálního území obce Dřevnovice, resp. od hranic Jihomoravského kraje do obce Kojetína, je nutné dodržovat podmínky stanovené ve vydaných souhlasných stanoviscích EIA.

iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot – Návrh obsahu AZÚR č. 3 OLK řeší jediný záměr, a to „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku od hranic Jihomoravského kraje do Kojetína. Jedná se o zdvojkolejnění trati a tím zvýšení přepravní kapacity trati, zvýšení rychlosti na trati – 200 km/hod atd. Lze tedy předpokládat větší zatížení obyvatel výše zmíněnými negativními vlivy. S ohledem na výše zmíněné procesy EIA k záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku katastrálního území obce Dřevnovice, resp. od hranic Jihomoravského kraje do obce Kojetína, je nutné dodržovat podmínky stanovené ve vydaných souhlasných stanoviscích EIA.

iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání – Při úpravě trasy dopravního koridoru – zdvojkolejnění a přeložení tělesa trati z důvodu celkového narovnání trati včetně stavby Dřevnovického a Němčického tunelu, lze předpokládat negativní vlivy v podobě záborů ZPF v I. a II. třídě ochrany. S ohledem na výše zmíněné procesy EIA k záměru „Modernizace trati Brno – Přerov“ v úseku katastrálního území obce Dřevnovice, resp. od hranic Jihomoravského kraje do obce Kojetína, je nutné dodržovat podmínky stanovené ve vydaných souhlasných stanoviscích EIA.

g. dopad na oblasti nebo krajiny s uznávaným statusem ochrany na národní, komunitární nebo mezinárodní úrovni – V okolí záměru se nenacházejí žádné lokality soustavy Natura 2000. Nejbližší ležící evropsky významná lokalita je asi 2 km vzdálený okraj rozsáhlé evropsky významné lokality CZ0714085 Morava – Chropyňský luh s osmi typy přírodních stanovišť a pěti evropsky významnými živočišnými druhy, vyskytující se od města Olomouc až po město Kroměříž. Předmětem ochrany jsou zde bobr evropský (*Castor fiber*), čolek velký (*Triturus cristatus*), hrouzek Kesslerův (*Gobio kessleri*), modrásek bahenní (*Maculinea nausithous*), ohniváček černočárý (*Lycaena dispar*). Orgán

ochrany přírody, resp. Krajský úřad Olomouckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství vyloučil vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit a ptačích oblastí.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti – Pro železniční koridor „Modernizace trati Brno – Přerov v úseku I. etapa Blažovice – Nezamyslice“ bylo provedeno posouzení vlivů tohoto záměru na životní prostředí dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Souhlasné stanovisko EIA bylo vydáno dne 20. 7. 2010, č. j.: 58128/ENV/10 a je doposud platné. V rámci procesu EIA k záměru „Modernizace trati, 4. stavba, Nezamyslice - Kojetín“ bylo vydáno dne 12. 2. 2018, č. j.: MZP/2018/570/72 souhlasné závazné stanovisko EIA s podmínkami pro fázi přípravy záměru, fázi realizace záměru a fázi provozu záměru. Autorizovaná osoba v dokumentaci EIA uvádí, že na základě komplexního zhodnocení všech dostupných údajů vztahujících se k navrhované stavbě, současnému i výhledovému stavu jednotlivých složek životního prostředí a s přihlédnutím ke všem souvisejícím skutečnostem je navrhovaná stavba při akceptování minimalizačních opatření či podmínek ekologicky přijatelná, a proto ji lze doporučit k realizaci. Příslušný úřad ve výše zmíněném souhlasném stanovisku EIA konstatoval, že na základě dokumentace, posudku a jeho závěrů a vypořádání připomínek k posudku a dokumentaci se ztotožnil se závěry posudku a dospěl k závěru, že negativní vlivy posuzovaného záměru nepřesahují míru stanovenou zákony a dalšími předpisy a že předmětný záměr lze při respektování podmínek tohoto stanoviska realizovat, a tedy vydat souhlasné závazné stanovisko.

Na základě výše uvedeného se nepředpokládá přínos posouzení návrhu obsahu AZÚR č. 3 OLK z hlediska vlivů na životní prostředí.

Lze uzavřít, že na základě porovnání koncepce s výše uvedenými kritérii přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, předložených podkladů s důrazem na proběhlé procesy EIA (kde byla vydána souhlasná stanoviska EIA s podmínkami, které zajistí minimální možné dopady železničního koridoru v předmětném úseku „Modernizace trati Brno – Přerov“ na životní prostředí a veřejné zdraví), MŽP dospělo k závěru, že posouzení vlivů návrhu obsahu AZÚR č. 3 OLK na životní prostředí, který řeší pouze tento jediný železniční koridor, by bylo pouze formální procedurou bez dalšího přínosu pro ochranu životního prostředí. Dodržování podmínek, které byly stanoveny v rámci výše zmíněných stanovisek EIA, zajistí plnohodnotnou ochranu životního prostředí a veřejného zdraví v dotčeném území.

Mgr. Evžen Doležal v. r.